

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi ja rahoitus	Päivämäärä	24.11.2010
Tekijä(t)	Satu Tapio	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	77+2
Otsikko	Arvonalenemisten tilinpäätöskäsittely. Empiirinen tutkimus IAS 36 soveltamisesta.		
Ohjaaja(t)	Hannu Schadéwitz ja Tuula-Marja Vilja		

Tiivistelmä

Maailman taloustilannetta yhä kiristävä finanssikriisi kärjistyi syyskuun 2008 puolivälissä investointipankki Lehman Brothersin konkurssiin. Kriisin myötä sijoitusten arvot lähtivät jyrkkään laskuun. Yhdeksi kriisin aiheuttajista nostettiin kansainväliset kirjanpitosäännöt ja niissä yleisesti käytetty arvostustapa, käypä arvo. Käyvän arvon myötä tilinpäätöksiin on merkittävä niin arvonkorotuksia kuin arvonalentumisia. Arvonalentumisten tilinpäätöskäsittelyn tarkoitus on välittää oikea ja riittävä kuva yrityksen omaisuuden tulontuottamiskyvystä tilinpäätöshetkellä. Arvonalentumiset ovat siten yksi ratkaisu kirjanpidon arvostamisongelman ratkaisemiseen. Tämän tutkimuksen teoreettisena tavoitteena on kuvata kirjanpidon teorioihin perustuvaa arvon alentumisten tilinpäätöskäsittelyä sekä analysoida miten teoreettinen perustelu on ratkaistu sääntelytasolla. Teoreettinen tavoite saavutetaan tutkimalla arvon alenemisten tilinpäätöskäsittelyn ongelmakohtia kirjanpidon peruskonventioiden ja perusongelmien kannalta. Tutkielman empiirisenä tavoitteena on analysoida asiantuntijahaastattelujen avulla eri näkökulmia edustavien yrityksen ulkopuolisten sidosryhmien käsityksiä arvon alenemisten tilinpäätöskäsittelyn käytännön ongelmista ja näiden ongelmien ratkaisusta. Tutkimusote on käsiteanalyttinen, jossa on piirteitä toiminta-analyttisestä tutkimusotteesta. Empiirisen aineiston muodostavat neljä temahaastatteluna suoritettua asiantuntijahaastattelua.

Tutkimusongelmat voidaan ilmaista seuraavasti:

1. Mitkä ovat arvon alenemisten tilinpäätöskäsittelyn ongelmakohdat kirjanpidon peruskonventioiden ja perusongelmien kannalta?
2. Miten IAS 36 sääntelee arvon alenemisten tilinpäätöskäsittelyä?
3. Mitkä ovat arvon alenemisten tilinpäätöskäsittelyn ratkaisut käytännössä?

Teoreettisiksi ongelmakohtiksi nousivat seuraavat asiat. Arvonalentumiset ovat pitkälti arvionvaraisia ja subjektiivisia eivätkä näin ollen toteuta varovaisuuden ja objektiivisuuden periaatteita. Arvonalentumisiin sisältyy olennaisena osana myös nykyarvolaskenta, joka vie kirjanpitoa pois realisaatioperiaatteesta. Lisäksi sääntely on tuonut mukanaan taloussuhdanteiden vahvistumista, mikä antaa johdolle mahdollisuuksia harjoittaa tuloksen manipulointia ja vähentää siten kirjanpidon luotettavuusperiaatetta. Käytännön ongelmakohtien ratkaisemisessa tärkeimmiksi nousivat yrityksen liiketoimintaympäristön ymmärtäminen, skeptisyys johdon arvioita kohtaan ja kyky nähdä sekä vieraan pääoman sijoittajan että oman pääoman sijoittajan kannalta olennaiset arvonalentumiset. Lisäksi on tärkeää liittää taseessa näkyvä arvonalentuminen siihen liittyviin perusteluihin ja selvityksiin.

Asiasanat	Arvonalentuminen, kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö, IAS 36, kirjanpito, arvostusongelma, peruskonventiot.
Muita tietoja	